

Sygn. akt IV U 821/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2017r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jacek Witkowski
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 maja 2017r. w S.

odwołania J. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 25 sierpnia 2016 r. Nr (...) i z dnia 19 października 2016r. Nr (...)

w sprawie J. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej i jej wysokość

I. zmienia obydwie zaskarżone decyzje i przyznaje J. S. prawo do emerytury rolniczej od dnia 01 lipca 2016r. z uwzględnieniem części uzupełniającej;

II. przyznaje z sum Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Siedlcach) na rzecz adwokat P. B. kwotę 442,80 (czterysta czterdzieści dwa i 80/100) zł zawierającą podatek od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną z urzędu.

Sygn. akt IV U 821/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25.08.2016 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie przepisów art. 19 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 277), odmówił J. S. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. J. S. jest bowiem nadal współposiadaczem samoistnym oraz właścicielem działek rolnych.

Odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony, który domagał się przyznania mu prawa do emerytury. J. S. wskazał, że otrzymał od matki własność i posiadanie gospodarstwa rolnego w działce (...) o pow. ok. 0,20 ha bez udziału.

Decyzją z dnia 19.10.2016 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego działając na podstawie art. 28 ust. 3 i ust. 4 przywołanej wyżej ustawy oraz art. 15 ustawy z dnia 11.05.2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012r., poz. 637) przyznał ubezpieczonemu okresową emeryturę

rolniczą od dnia 1.07.2016 r. do 22.04.2017 r. w kwocie przysługującej do wypłaty 44,13 zł miesięcznie. Organ rentowy jednocześnie zawiesił w 100% część uzupełniającą tego świadczenia z powodu niezaprzesłania prowadzenia działalności rolniczej.

Odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony wskazując, iż jest ona dla niego krzywdząca.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wnosil o ich oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonych decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 8.07.2016 r. ubezpieczony J. S., urodzony (...), wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury rolniczej. Wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie od 1.01.1981 r. do 31.05.2016 r. (35 lat i 5 miesięcy)- (zaświadczenie k. 3-5 akt KRUS). Ubezpieczony jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 2,4530 ha fizycznych (1,8268 ha przeliczeniowych) położonego w C. (gm. K.) składającego się z działek nr (...) oraz współposiadaczem samoistnym, bez określonego udziału, w gospodarstwie rolnym o pow. 1,1560 ha fizycznych (0,6117 ha przeliczeniowych) położonym w C. -działki nr (...) (zaświadczenia k. 7 i 18 akt KRUS, uproszczony wypis z rejestru gruntów k. 19 akt KRUS, umowa przekazania własności i posiadania gospodarstwa rolnego k. 3 akt sprawy). Decyzją z dnia 25.08.2016 r. organ rentowy odmówił przyznania J. S. prawa do emerytury rolniczej z uwagi na niezaprzesłanie prowadzenia działalności rolniczej (k. 22 akt KRUS).

W dniu 7.10.2016 r. ubezpieczony wniósł o przyznanie okresowej emerytury rolniczej. Uprzednio, tj. do dnia 31 maja 2016 r., był on bowiem, na mocy decyzji Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 29.08.2006 r., uprawniony do renty strukturalnej (k. 25 akt KRUS). Decyzją z 19.10.2016 r. organ rentowy przyznał J. S. okresową emeryturę rolniczą od 1.07.2016 r. do 22.04.2017 r. i jednocześnie zawiesił w 100% część uzupełniającą tego świadczenia (wynoszącą 95% emerytury podstawowej, czyli 95% z 882,56 zł, tj. 838,43 zł) z uwagi na prowadzenie przez ubezpieczonego działalności rolniczej (k. 27 akt KRUS).

W toku postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy ustalił, iż J. S. od kilku lat zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej i utrzymywał się z renty strukturalnej jak również z pomocy świadczonej przez jego siostrę oraz (...). Ubezpieczony jest kawalerem i mieszka sam w C.. Nie zajmuje się hodowlą zwierząt, nie posiada maszyn rolniczych, a należące do niego grunty, tj. działki o nr (...) (czyli działki poza siedliskiem), wdzierżawił siostrzeńcowi, S. R., który z tego tytułu pobiera dopłaty i uiszcza podatek rolny. W dniu 7.07.2016 r. wyżej wymienieni zawarli kolejną umowę dzierżawy, na okres 10 lat, tj. do 2026 r. (k. 8-10 akt KRUS). Pozostałe grunty nie są uprawiane przez ubezpieczonego. J. S. uiszcza podatek rolny jedynie za działkę nr (...), na której znajduje się dom, w którym mieszka oraz zabudowanie gospodarskie (zeznania ubezpieczonego k. 50v-51, 63-63v i 76-76v a. s., zeznania świadków: A. W., W. T. k. 62v-63 a. s., S. R. oraz S. S. k. 75v-76 a. s., decyzje k. 60-61 a. s., pisma k. 48-49 oraz k. 66 a. s.).

Odwołanie J. S. okazało się uzasadnione.

Zgodnie z art. 28 ust. 2, 3 i 4 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2015r., poz. 704 ze zm.) wypłata części uzupełniającej emerytury rolniczej ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, przy czym uznaje się, że emeryt zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego współmałżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego. Stosownie do treści z art. 2 ust. 1 w zw. z art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2016r., poz. 617 j.t.) za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów, sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne (z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza), o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.

Należy wskazać, że o tym, czy emeryt zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej decyduje każdorazowo stan faktyczny, a zatem fakt, czy dana osoba rzeczywiście prowadzi działalność rolniczą i pracuje w gospodarstwie rolnym. Taki pogląd zaprezentował również Sąd Najwyższy (uchwała SN z 6 maja 2004r., II UZP 5/06, OSNP 2004/22/389), a także Sąd Apelacyjny w Lublinie, który w wyroku z 1 sierpnia 2012r. w sprawie III AUa 615/12 (LEX nr 1216343) wskazał, że wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art.6 pkt 3 ustawy z 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie ulega zawieszeniu na podstawie art.28 ust.1 i 3 w związku z ust.4.

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe wykazało, iż ubezpieczony od kilku lat nie prowadzi działalności rolniczej, pomimo tego, że jest on właścicielem i posiadaczem samodzielnymi działek rolnych. Sąd przesłuchał łącznie czterech świadków- mieszkańców C., którzy zbieżnie i jednoznacznie stwierdzili, że ubezpieczony od kilku lat nie prowadzi działalności rolniczej. Zeznania te potwierdzają relację wskazaną przez J. S.. Sąd uznał te dowody za wiarygodne. Są one logiczne, a ich treść koresponduje ze zgromadzonymi dokumentami, w tym m. in. z umową dzierżawy z dnia 7.07.2016 r. (k. 8-10 akt KRUS) oraz z informacją nadesłaną przez Urząd Gminy w K. (k. 66 a. s.). Wymienione środki dowodowe pozwalają na przyjęcie, że ubezpieczony wydzierżawił część gruntów S. R., który uprawia tę ziemię oraz otrzymuje z tego tytułu dopłaty i uiszcza podatek rolny. Pozostała część gruntów nie jest natomiast uprawiana przez J. S.. Ubezpieczony nie posiada nawet sprzętu rolniczego i nie zajmuje się hodowlą zwierząt. Dlatego też, mając na uwadze pogląd wyrażony w przywołanym wyżej orzecznictwie, Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczony nie prowadzi działalności rolniczej w rozumieniu art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Mając na uwadze powyższe Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżone decyzje i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury rolniczej od dnia 1 lipca 2016r. z uwzględnieniem części uzupełniającej. tj. od miesiąca, w którym J. S. złożył wniosek o przyznanie emerytury rolniczej.

Sąd przyznał pełnomocnik ubezpieczonego ustanowionej z urzędu, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną z urzędu, kwotę 442,80 zł. Wysokość wynagrodzenia adwokat została określona w opłacie maksymalnej, która wynika z treści § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 r. poz. 1801). Kwota ta zawiera należny, w myśl § 4 ust. 3 tego rozporządzenia, podatek od towarów i usług. Przyznając tę kwotę Sąd miał na względzie reguły wyrażone w § 4 ust. 1 i 2 przywołanego aktu prawnego. Pamiętać należy, iż omawiane przepisy uprawniają Sąd do przyznania pełnomocnikowi opłaty w wysokości co najmniej 1/2 opłaty maksymalnej (czyli w tym przypadku 1/2 z 360 zł, tj. 180 zł). Sąd przyznał natomiast pełnomocnik ubezpieczonego kwotę równoważną opłacie maksymalnej (360 zł). Rozstrzygnięcie to uzasadnione było stopniem zawłości sprawy, nakładem pracy adwokata oraz jego wkładem w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy. Pełnomocnik była obecna na wszystkich, tj. trzech terminach rozprawy, w czasie których zadawała przesłuchiwanym osobom pytania oraz składała wnioski dowodowe, w tym także przedkładała dowody z dokumentów. Zaznaczyć należy, iż Sąd miał również na względzie, że sprawa niniejsza dotyczy odwołań od dwóch decyzji, a zatem zawiera połączone celem rozstrzygnięcia dwie sprawy.